

Sygn. akt XI 1Cz 21/14

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XI Cywilny – Rodzinny Sekcja ds. Odwoławczych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Roman Kaczanowski

Sędziowie: SO Jadwiga Osuchowa (sprawozdawca)

SO Andrzej Maśnica

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **małoletniej A. W. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową - matkę A. K.**

przeciwko **T. W.**

o alimenty

na skutek zażalenia **pozwanego**

na pkt I postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich z dnia 12 listopada 2013 r., **sygn. akt III RC 339/13/S**

zmienia zaskarżone postanowienie, w ten sposób, iż kwotę 800 złotych zastępuje kwotą 600 (sześćset) złotych.

Sygn. akt XI 1Cz 21/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w sprawie z powództwa małoletniej A. W. reprezentowanej przez matkę A. K. przeciwko T. W. o alimenty udzielił zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych małoletniej powódki A. W. wobec pozwanego T. W. poprzez zobowiązanie pozwanego do płacenia na rzecz małoletniej powódki kwoty po 800 złotych miesięcznie, płatnej do rąk jej matki A. K. do dnia 3-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat w terminie, począwszy od dnia 12 listopada 2013 r. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (punkt I) oraz oddalił wnioszek w pozostałym zakresie (punkt II).

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wskazał, iż małoletnia powódka A. W. reprezentowana przez matkę A. K. wniosła powództwo, w którym domagała się zasądzenia od swojego ojca - pozwanego T. W. tytułem alimentów kwot po 1.500 złotych miesięcznie. Jednocześnie wniosła o udzielenie zabezpieczenia zgłoszonego roszczenia przez zobowiązanie pozwanego do uiszczania na jej rzecz kwoty po 1.200 złotych miesięcznie. Motywując swoje żądanie małoletnia powódka podała, że jest dzieckiem pochodzącym z nieformalnego związku A. K. i T. W. a miesięczne koszty jej utrzymania kształtują się na poziomie ok. 3.500 złotych. Składają się na nie wydatki na wyżywienie, odzież, obuwie, lekarstwa, wydatki związane z uczęszczaniem do szkoły oraz zapewnienie rozwoju duchowego,

kulturalnego i społecznego. Małoletnia powódka zamieszkuje wraz z matką w wynajmowanym mieszkaniu, którego koszt użytkowania wynosi ok. 1.800 złotych miesięcznie. Matka małoletniej - A. K. pracuje i jej zarobki wynoszą ok. 3.500 złotych miesięcznie, natomiast pozwany posiada wykształcenie wyższe inżynierskie o specjalizacji kolei liniowych, jest współwłaścicielem 1/6 budynku przy ul. (...)i zajmuje się zarządem tej nieruchomości. Pozwany mieszka w mieszkaniu o powierzchni 120 m², a ponadto czerpie dochody z wynajmu innego mieszkania w tym budynku. Strona powodowa podała również, że sytuacja finansowa pozwanego jest dobra, często korzysta on z rozlicznych imprez towarzyskich, czy wyjazdów zagranicznych.

Sąd Rejonowy posiłkując się treścią art. 730 § 1 k.p.c., art. 730(1) § 1 k.p.c. oraz art.

753 § 1 k.p.c., a także art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 k.r.o. argumentował, iż nie ulega wątpliwości, że małoletnia córka stron nie może jeszcze samodzielnie się utrzymać, a zatem to rodzice są zobowiązani do zaspokajania jej usprawiedliwionych potrzeb. Matka powódki pełni pieczę nad córką oraz czyni osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie realizując w ten sposób częściowo swój obowiązek alimentacyjny wobec dziecka. W konsekwencji pozwany, który od bieżących starań o córkę jest wolny, winien finansowo przyczynić się do zaspokajania jej usprawiedliwionych potrzeb. Wprawdzie koszty utrzymania małoletniej powódki określone w pozwie na kwotę około 3.500 złotych są zawyżone, to jednak, w ocenie Sądu pierwszej instancji, zasądzenie alimentów od pozwanego na rzecz powódki co do zasady jest w pełni zasadne. Sąd Rejonowy uznał, iż twierdzenia matki małoletniej powódki oraz dokumenty załączone do pozwu uprawdopodobniają okoliczności stanowiące podstawę do wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia w kwocie po 800 złotych miesięcznie, tym bardziej, iż z przedstawionego stanu faktycznego wynika, iż pozwany dobrowolnie płaci na córkę kwotę ok. 600 złotych miesięcznie. Sąd pierwszej instancji udzielił częściowego zabezpieczenia powództwa mając na uwadze fakt, że na dotychczasowym etapie postępowania roszczenie powódki nie zostało uprawdopodobnione w stopniu, który uzasadniałby uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie w większym zakresie.

Zażalenie na pkt I powyższego postanowienia złożył **pozwany T. W.**, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść zapadłego postanowienia przez oparcie się tylko i wyłącznie na twierdzeniach powódki i tym samym mylne przyjęcie, że sytuacja finansowa pozwanego i jego możliwości zarobkowe pozwalają mu na płacenie tytułem zabezpieczenia, na czas trwania procesu, alimentów na rzecz córki w kwocie po 800 złotych miesięcznie.

Skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia powyżej kwoty 600 złotych i oddalenie w pozostałym zakresie wniosku o zabezpieczenie lub ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie.

Skarżący argumentował, iż Sąd pierwszej instancji dokonując ustaleń przyjął, że tylko matka czyni starania o utrzymanie i wychowanie dziecka, gdy tymczasem również pozwany czyni osobiste starania o utrzymanie i wychowanie córki przez ok. 1/3 miesiąca, gdy sprawuje nad nią bezpośrednią opiekę. Zaspakaja wtedy córce, w miarę możliwości finansowych, jak największą część usprawiedliwionych potrzeb: ubiera, żywi, odprowadza do szkoły oraz na zajęcia pozalekcyjne, zabiera też na wycieczki. Z pozwanym córka spędza też połowę wakacji oraz ferii. Pozwany zwrócił uwagę, iż nie otrzymuje od A. K. żadnych ubrań dla dziecka na czas, który z nim spędza i jest zmuszony kupować je we własnym zakresie. Również wyposażenie pokoju dziecka, pościel, jak i zabawki pozwany zostały zakupione przez pozwanego z własnych środków. Skarżący podkreślił fakt, że gdy zamieszkiwał razem z A. K., to nigdy nie ponosili takich wyolbrzymionych kosztów utrzymania dziecka.

Skarżący wywodził ponadto, iż Sąd Rejonowy dokonał dodatkowo błędnego ustalenia, że kwota 800 złotych miesięcznie orzeczonego tytułem zabezpieczenia pozostaje w granicach jego możliwości zarobkowych, opierając się tylko na twierdzeniu powódki, że jest z wykształcenia inżynierem o specjalizacji kolei liniowych, zarządza wspólną nieruchomością w którym posiada 1/6 udziału oraz wynajmuje w niej lokal. Wbrew temu co twierdzi powódka pozwany ma tylko wykształcenie średnie, obecnie jest osobą bezrobotną, nieruchomością zarządza bezpłatnie, dodatkowo lokator, któremu pozwany wynajmował rzeczony lokal, rozwiązał umowę najmu z dniem 31 października

2013 r., ponieważ lokal jest w fatalnym stanie technicznym i nadaje się do generalnego remontu. Od dnia 31 października 2013 r. nie będzie miał możliwości wynajmu tego lokalu, a tym samym nie będzie miał dochodu, dopóki nie przeprowadzi niezbędnych prac remontowych. Środki finansowe pozwany pozyskuje niskopłatnymi pracami dorywczymi lub pożyczkami, bowiem nie udało mu się zdobyć stałego zatrudnienia. Skarżący wskazał, iż jego przychód w 2013 r. wynosił 14.500 złotych i jest on mniejszy niż w 2012 r. w związku z wypowiedzeniem umowy najmu. Od kwoty 14.500 złotych skarżący zapłacił 1.232 złotych zryczałtowanego podatku (8,5%) oraz roczny podatek od nieruchomości w części od prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 479 złotych, co daje dochód roczny 12.789 złotych, a miesięczny 1.065,75 złotych. Pozwany ponosi opłaty za eksploatację mieszkania, media oraz płaci dobrowolnie co miesiąc 600 złotych na córkę, z wyjątkiem jednego miesiąca wakacyjnego kiedy przebywa ona wraz z nim. Zapewnia utrzymanie córki, w czasie kiedy przebywa ona pod jego opieką, na co wydatkuje kwotę 400 złotych. Wszystkie wydatki jakie ponosi pozwany dokumentują załączone faktury i rachunki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego na obecnym etapie postępowania brak było podstaw do zabezpieczenia zgłoszonego roszczenia małoletniej powódki A. W. wyższą kwotą niż kwota 600 złotych, bowiem postanowienie zabezpieczające roszczenie o alimenty, oparte jedynie na uprawdopodobnieniu, a nie udowodnieniu przedstawionych w sprawie okoliczności, powinno zaspakajać podstawowe środki utrzymania małoletniego dziecka. Jako że matka małoletniej powódki – A. K. sprawuje osobistą pieczę nad córką i troszczy się o jej utrzymanie i wychowanie, w świetle przepisu art. 133 § 1 k.r.o., zasadne było zobowiązanie także obowiązanego T. W. do częściowego ponoszenia kosztów utrzymania uprawnionej, mimo że dotychczas dobrowolnie partycypował w kosztach utrzymania córki, bowiem zasądzenie alimentów w drodze zabezpieczenia dotyczy świadczeń na przyszłość, a nie świadczeń należnych przed wydaniem postanowienia (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 września 2011 r., sygn. akt VI ACz 1441/11, Lex 950794). Odnosząc się do wysokości kwoty zabezpieczenia należy wskazać, iż mimo że koszty utrzymania chodzącego do szkoły niespełna dziesięcioletniego dziecka nie są małe, to zasadne są zarzuty skarżącego, iż podane przez matkę koszty utrzymania córki zostały zawyżone. Oczywiście w polskich realiach możliwe jest wydanie na dziecko kwoty 3.500 złotych, jednak zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. obowiązanym do alimentacji ma partycypować w zaspakajaniu jedynie usprawiedliwionych potrzebach dziecka, które powinny być oceniane nie tylko na podstawie wieku, lecz również jego stanu zdrowia, miejsca pobytu, czy jego środowiska. Rzeczywista wysokość usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniej powódki zostanie ustalona w dalszym toku postępowania, jednakże pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Niewątpliwie rodzice mają obowiązek poczynienia wszelkich starań do dostarczenia swoim dzieciom środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania, o czym stanowi art. 128 k.r.o., a także stosownie do art. 96 k.r.o. powinni troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, jednakże nie można pomijać, iż wymiar obowiązku alimentacyjnego limitują możliwości zarobkowe i majątkowe obowiązanego do alimentacji. Pojęcia te w praktyce pozostają we wzajemnej zależności i obie przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustalaniu przez sąd wysokości alimentów (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, LexPolonica nr 355955, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15). Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, chociażby nawet w tych ramach nie znajdowały pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (tak orzeczenie Sądu Najwyższego z 20 stycznia 1972 r., III CRN 470/71, LexPolonica nr 316362, nr 1-2, poz. 15; GSiP 1972, nr 9). Na obecnym etapie postępowania nie zostało uprawdopodobnione, aby uzyskiwane przez pozwanego dochody i posiadany przez niego majątek pozwalały mu łożyć na utrzymanie małoletniego dziecka kwoty przekraczającej 600 złotych miesięcznie. Kwestia ta jednak będzie przedmiotem szczegółowego postępowania dowodowego prowadzonego przez Sąd pierwszej instancji, w toku którego zostaną zweryfikowane twierdzenia podnoszone przez obie strony. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, iż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji są oceniane restrykcyjne, gdyż nie są to jedynie faktycznie uzyskiwane dochody, ale dochody jakie zobowiązany z uwagi na wiek, stan zdrowia, wykształcenie i posiadanie umiejętności może osiągnąć przy założeniu, że dokłada wszelkich starań i swoje możliwości zarobkowe w

pełni wykorzystuje. Na wysokość zobowiązań alimentacyjnych ma również wpływ zakres bezpośredniej opieki, jaką rodzice sprawują nad dzieckiem i związane z tym koszty. W tym stanie rzeczy należy przyjąć, uwzględniając zasady doświadczenia życiowego, iż określenie obowiązku alimentacyjnego obowiązanego na poziomie kwoty 600 złotych miesięcznie na rzecz uprawnionej stanowi właściwy, na czas trwania procesu, wymiar tego obowiązku, który zaspokoi podstawowe potrzeby małoletniej powódki, natomiast pozostałe usprawiedliwione koszty utrzymania dziecka jest w stanie ponieść matka A. K.uzyskująca - jak deklaruje - miesięczny dochód w kwocie 3.500 złotych. Należy również nadmienić, iż orzeczenie o udzieleniu zabezpieczenia - na wniosek każdej ze stron - może zostać zmienione w toku dalszego procesu, w szczególności, gdy ujawnią się lub zostaną ustalone istotne okoliczności mające wpływ na wielkość obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji, kierując się treścią art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.